

Vuosikertomus 2021



Helsinki



Helsinki

Helsinki

Perustettu vuonna 1550

Pääkaupunki vuodesta 1812

Asukkaita (2021) 658 457

Kokonaispinta-ala 719 km²

Maapinta-ala 217 km²

Rantaviiva 123 km

Helsinki – Helsingfors perustettiin vuonna 1550

Ruotsin kuninkaan Kustaa Vaasan käskystä

Vantaanjoen suulle. Kuningatar Kristiinan aikana

1640-luvulla kaupunki siirrettiin nykyiselle paikalleen.

Pääkaupungiksi Helsingin nimitti Venäjän keisari

Aleksanteri I vuonna 1812. Suomi oli kolme vuotta

aiemmin liitetty osaksi Venäjän Keisarikuntaa.

Itsenäisen Suomen pääkaupunkina Helsinki on ollut

vuodesta 1917. Se on noin puolentoista miljoonan

asukkaan ja yli 700 000 työpaikkaa käsittävän seudun

talousalueen keskus.

Sisällys

4	Pormestarin katsaus
9	Kansliapäällikön katsaus
11	Kaupunginkanslia
15	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
19	Kaupunkiympäristön toimiala
23	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
27	Sosiaali- ja terveystoimiala
31	Helsingin kaupungin organisaatio
32	Kaupungin päätöksenteko
34	Kaupunginvaltuusto
36	Kaupunginhallitus ja jaostot
39	Lautakunnat ja johtokunnat
40	Tietoa Helsingistä
43	Henkilöstö
44	Helsingin kaupungin tilinpäätös 2021
46	Toimintamenot ja kokonaistulot
47	Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

Pormestarin katsaus

Vuosi 2021 oli Helsingille toinen koronavuosi. Vuoden aikana koronatilanne välillä helpotti, välillä heikentyi. Haluan lämpimästi kiittää koko kaupunkimme henkilöstöä kaikesta siitä työstä, jota on tehty koronan keskellä.

Vaikka Helsinki ei jäänyt seuraamaan koronatilannetta sivusta, vaan otimme aktiivisen roolin muun muassa koronapassin kehittämisessä, vuosi oli kuormittava jokaiselle toimialalle. Koronasta toipuminen vie aikaa ja kaupunkimme on kärsinyt pandemiasta muuhun Suomeen nähden poikkeuksellisen paljon. Tästä johtuen myös jälleenrakentaminen kestää ja siihen panostaminen on välttämätöntä.

On ollut kunnia johtaa Suomen
ykköskaupunkia, joka kehittyy
ja kasvaa jatkuvasti.

Kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan kaupungin toimintamenot ylittivät talousarvion 219 miljoonalla eurolla. Menojen ylityksen taustalla olivat pääasiassa sosiaali- ja terveys-toimialalle muodostuneet koronapandemian välittömät kustannukset. Näitä kustannuksia

valtio kompensoi osittain myöntämällä valtionavustuksia, joita Helsinki sai yhteensä 175 miljoonaa euroa. Kun otetaan huomioon koronakompensaatiot yhteisöverojen sekä valtionosuuksien osalta, koronan vaikutukset kaupungin talouteen tasapainottuivat vuonna 2021. Vuotta 2022 koskevien talousarvioneuvottelujen yhteydessä sovimme, että koronasta toipumiseen varataan kertaluontoisesti yhteensä 70 miljoonaa euroa vuosille 2022 ja 2023.

Jatkuvassa muutoksessa ollut koronatilanne merkitsi myös minulle liikkuvaan junaan hyppäämistä. Kaupunginvaltuusto valitsi minut Helsingin uudeksi pormestariksi elokuun alussa. On ollut kunnia johtaa Suomen ykköskaupunkia, joka kehittyy ja kasvaa jatkuvasti. Paljon on ollut myös opittavaa, mikä on innostanut tarttumaan toimeen entistä ahkerammin.

Ensimmäisiä asioita, joihin pormestarina paneuduin yhdessä uusien apulaispormestarien kanssa, oli uuden kaupunkistrategian luominen. Syyskuun lopussa julkistimme Kasvun paikka -strategiaehdotuksemme, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuussa. Kaupunkistrategian johtavana ajatuksena on, että Helsinki on kasvun paikka. Tämä tarkoittaa asukasluvun ja talouden kasvun ohella esimerkiksi sitä, että Helsinki on hyvä paikka kasvaa lapsesta aikuiseksi, kasvattaa osaamistaan sekä kasvattaa kaikkea sitä hyvää, mitä meillä on.





Helsingin tulee olla kaupunki, jossa voi toteuttaa itseään, luoda mahdollisuuksia ja tarttua niihin. Tämä edellyttää myös pitkäjänteistä ja kestävää taloudellista kasvua. Tavoitteenamme on, että yhteinen strategiamme vie meitä kohti parempaa kaupunkia, jonka päämääränä on hyvän, hauskan ja kestävä elämän mahdollistaminen jokaiselle helsinkiläiselle.

Kaupunkistrategiassa sovimme useista kaupunkitalouden kannalta keskeisistä linjauksista. Olemme valinneet jatkaa kaupungin rohkean kasvun tiellä ja käynnistämme tuottavuutta parantavia rakenteellisia uudistuksia. Strategiassa määritimme selkeät taloudenpidon vastuuperiaatteet, jotka määrittelevät menojen kasvuvauhdin. Kaupunkitasolla olenkin tyytyväinen siihen, että olemme onnistuneet luomaan poliittista yhteisymmärrystä ja monet asiat ovat myös edenneet.

Kestävä talous tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että Helsingin tulonmuodostus säilyy niin vakaana ja velka niin pienenä, että kykenemme rahoittamaan tarvittavat palvelut. Menojen kasvun kanssa täytyy olla kurinalainen. Vuonna 2021 jatkoimme myös soite-uudistukseen valmistautumista. Helsinki vastaa vatedeskin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä alueellaan eikä kuulu mihinkään hyvinvointialueeseen, mutta uudistus tuo silti muutoksia. Teemmekin aktiivisesti töitä sen hyväksi, etteivät Helsingin sote-palvelut heikkene uudistuksen rahoitusratkaisujen seurauksena. Myös koronan myötä syntynyt hyvinvointivelka on maksettava tulevina vuosina takaisin.

Kaupunki ei ole vain fyysinen rakennelma, vaan yhteisö, jossa jokainen voi kokea itsensä tervetulleeksi.

Kaupunki ei ole vain fyysinen rakennelma, vaan yhteisö, jossa jokainen voi kokea itsensä tervetulleeksi. Konkreettisesti Helsingin kasvu näkyy ympärillämme uusina asuntolina ja eri alueiden kehittämisenä entistä viihtyisämmiksi. Haluamme rakentaa ja kehittää Helsingin sydäntä eli keskusta-alueita sekä rantojamme. Esimerkiksi Eteläsatamasta, Makasiinirannasta, Itäkeskuksesta ja Suvilahdesta kehitetään elämyksellisiä keskuksia, joissa kulttuuri ja vapaa-aika ovat vahvasti läsnä.

Onneksi vuosi 2022 näyttää ainakin tällä hetkellä koronan suhteen paremmalta. Toivonkin, että pääsemme vihdoin viettämään tapahtumarikasta loppuvuotta ja koronan tuoma kuormitus hellittää kaikilla toimialoillamme.

Vuoden 2022 alku on vienyt ajatuksemme myös Ukrainaan. Sota Euroopassa on järkyttänyt meitä kaikkia ja syystä. Toivokaamme, että rauha palaa pian ja inhimillinen kärsimys loppuu. Helsinki on omalta osaltaan varautunut auttamaan sodan ja hädän keskeltä pakenevia ja teemme tiivistä yhteistyötä niin viranomaisten kuin muiden suurten kaupunkien kanssa. Huolen keskellä meidän on tärkeä muistaa myös hengähtää ja antaa tilaa ilolle ja valolle.



Kansliapäällikön katsaus

Helsingin kaupungin ensimmäinen suuren organisaatiomuutoksen jälkeinen valtuustokausi päättyi kesällä 2021. Alun perin kuntavaalit oli määrä pitää jo huhtikuussa, mutta vaikeutuneen koronatilanteen takia ne siirrettiin pidettäväksi 13. kesäkuuta. Vanhan valtuuston kautta pidennettiin ja uusi kaupunginvaltuusto aloitti nelivuotiskautensa elokuun alussa.

Kaupunginkansliassa käärittiin hihat hyvissä ajoin. Luottamushenkilöt perehdytettiin kaupungin menettelyihin. Keskeinen asia oli politiikkojen avustaminen kaupungin uuden strategian valmistelussa, mitä varten tehtiin taustatyötä kevään ajan.

Kasvun paikka, Helsingin kaupunkistrategia 2021-25, hyväksyttiin lokakuussa. Se jatkaa edeltäjänsä, vuosien 2017-2021 strategian Maailman toimivin kaupunki uralla. Strategiassa Helsingin hiilineutraalisuustavoite aikaistettiin viidellä vuodella eli vuoteen 2030 ja päätettiin uudistaa hiilineutraalisuuteen tähtäävä ohjelma.

Helsinkiä johtaa nyt uusi pormestari ja myös kaksi apulaispormestareista on uusia. Samaan aikaan myös ylimmässä viranhaltijajohdossa on tapahtunut muutoksia. Kaupungin johtamisen kulmakivet ovat paikallaan ja kaupunkia johdetaan yhtenä kokonaisuutena, mikä oli suuren organisaatiomuutoksen päätavoite. Olemme oikealla tiellä.

Kesällä eduskunta hyväksyi valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen, jossa Helsingistä tulee oma sote-alueensa. Kaupungin hallinto tulee joka tapauksessa muuttumaan, ja se edellyttää paljon valmistelemaa työtä. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen talous eriytetään kaupungin muusta taloudesta. Lisäksi olemme valmistelleet toimivia yhteyspintoja soten, pelastustoimen ja muun kaupungin välille. Tavoitteena ovat selkeät ja mutkattomat toiminnot.

Tärkeintä on varmistaa, että kaupunkilaisten palvelut ovat kunnossa, kun sote-uudistus tulee voimaan vuoden 2023 alussa. Katkoja ei saa tulla. Muutos haastaa pitämään huolta yhtenäisen Helsingin ajatuksesta. Kaupunkilaiset odottavat samanhenkistä, myötäelävää palvelua toimipaikasta riippumatta.

Toinen koronavuosi 2021 oli joissain suhteissa ensimmäistä vuotta helpompi. Vihollinen oli tutumpi, vaikka se vaihtoikin asuaan kaiken aikaa. Tapoja reagoida tilanteeseen ja toimia pandemian hillitsemiseksi oli jo kehitetty. Vielä vuoden lopulla jouduttiin koventamaan koronan aiheuttamia rajoituksia. Toiveissa ovat nyt paremmat ajat, mutta hyvinvointivelkaa jää runsaasti lähivuosille purettavaksi.

Etätyötä tehtiin kaupungilla edelleen paljon. Vaikka etätyö toimi yleisesti ottaen hyvin, se toisaalta etäännytti työyhteisöjä toisistaan ja vähensi luontaisen vuorovaikutuksen mahdollisuuksia. Tästä näkyi viitteitä myös Fiilari-työhyvinvointikyselyssä. Työhön ja uusien ideoiden kehittämiseen tarvitaan työtovereiden tukea ja vuorovaikutusta, myös spontaaneja tapaamisia ja keskustelua. Se on korona-aikana jäänyt liian vähälle.

Kaupungin henkilöstöä ei voi kuluneen vuoden työpanoksesta liiaksi kiittää. Henkilöstö venyi pitkittyneen pandemian vaatimuksiin, otti haasteet vastaan, opetteli uusia työnteon tapoja ja teki kaiken aikaa parhaansa. Kaupungin henkilöstö on huippujoukko ja valtava voimavara. Voin vain ihailla sitä tarmoa, jolla asioita vietiin ja viedään eteenpäin eri toimialoilla. On ilo kuulua tähän porukkaan.

Sami Sarvilinna
kansliapäällikkö



Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Kaupunginkanslian vastuulla olevat tehtävät

- Kaupunginvaltuuston ja kaupungin hallituksen suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanoelimenä toimiminen
- Kaupungin kehittäminen
- Sisäinen tarkastus

Keskushallintoon kuuluvat organisaatiot

- Kaupunginkanslia
- Palvelukeskusliikelaitos
- Taloushallintoliikelaitos
- Työterveysliikelaitos
- Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)

Avainlukuja



Henkilöstömäärä

4346

Osuus henkilöstöstä

11 %

Osuus kaupungin
toimintamenoista 7 %

Kaupunginkanslia

Kaupunginkanslia on kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen suunnittelu-, valmistelu- ja toimeenpanoelin. Kanslia vastaa kaupungin kehittämisestä ja huolehtii kaupungin keskushallinnosta. Se toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Toista vuotta jatkunut koronapandemia vaikutti koko vuoden ajan kaupungin toimintoihin ja asetti erityisesti terveydenhoidolle suuria haasteita. Kesällä pandemiatilanne parani jo selvästi, mutta vuoden loppua kohti tartuntojen määrä nousi taas ennennäkemättömän suureksi.

Helsingin kaupunginvaltuusto ja muut toimielimet pitivät kokouksensa sähköisinä, mitä oli harjoiteltu jo edellisellä vuonna. Menettelyjä hiottiin entistä sujuvammiksi. Moni muukin kaupungin normaali toiminta siirtyi ainakin osaksi verkkoon.

Kuntavaalit oli määrä pitää huhtikuussa 2021, mutta pandemian takia ne siirrettiin kesäkuulle. Uuden valtuuston toimikausi alkoi elokuun alussa. Uusien luottamushenkilöiden koulutus

Helsingistä tehdään entistä parempaa kaupunkia, jossa jokaisen on hyvä rakentaa haluamansa näköistä elämää ja toimivaa arkea.

ja perehdyttäminen kaupungin menettelyihin ja työtapoihin kuului kanslian vastuulle.

Kaupungin uuden strategian tietopohjan valmistelu kaupunginvaltuustoa varten alkoi keväällä kansliassa ja sen strategiaosastolla. Valtuusto aloitti varsinaisen strategiatyön elokuussa seminaarissaan ja hyväksyi Kasvun paikka 2021-2025 -kaupunkistrategian lokakuussa. Strategia linjaa kolmentoista painopistealueen kautta, miten Helsingistä tehdään entistä parempaa kaupunkia, jossa jokaisen on hyvä rakentaa haluamansa näköistä elämää ja toimivaa arkea.

Työllisyyspalvelut kaupungin hoitoon

Työllisyyspalveluiden kuntakokeilu alkoi maaliskuussa. Kaupungin työllisyyspalveluiden piiriin siirtyi valtion TE-palveluista 48 000 asiakasta eli kaikki helsinkiläiset työttömät ja työllisyyspalveluiden käyttäjät, jotka ovat alle 30-vuotiaita, eivät ole oikeutettuja ansiosidonnaiseen työttömyys-etuun tai ovat maahanmuuttajia tai vieraskielisiä. Kuntakokeilun myötä työllisyyspalveluihin rekrytoitiin 350 työntekijää.

Pandemia vaikutti edelleen kaupungin työllisyysilanteeseen. Keväällä työttömyysaste oli pahimmillaan 14,5 prosenttia, mutta syksyn mittaan tilanne parani ja työttömyysaste laski runsaaseen kymmeneen prosenttiin. Lomautettujen ja nuorten työttömien määrä väheni mutta pitkäaikaistyöttömyys kasvoi.

Kanslian elinkeino-osaston palveluiden avulla perustettiin yli tuhat yritystä, eli yhtä paljon kuin ennen koronaa. Yritysneuvonnan asiakkaista melkein puolet oli maahanmuuttajataustaisia ja noin kolmannes alle 30-vuotiaita. Työllisyyden parantaminen, yrittäjyys ja innovaatiot olivat elinkeinotoiminnan keskiössä.

Tiedonhallinta ajan tasalle, anonyymi rekrytointi

Vuonna 2020 voimaan tullut tiedonhallintalaki aiheutti runsaasti työtä myös Helsingille. Laki yhdenmukaistaa tiedonhallintaa, tietoturvasuutta ja digitalisointia viranomais toiminnassa julkisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon vaatimusten mukaisesti. Kaupunginkanslia huolehtii tiedonhallinnan ohjeistuksesta, koulutuksesta ja valvonnasta.



Helsingin kaupunginarkisto päätettiin liittää Finna-tiedonhakupalveluun. Muutos toteutuu vuonna 2022 ja se helpottaa kaupunkia koskevan tiedon löytymistä. Palvelu tarjoaa vapaan pääsyn yli 400 suomalaisen arkiston, kirjaston ja museon digitaalisiin aineistoihin.

Helsinki kilpailee osaavasta työvoimasta monien muiden organisaatioiden kanssa ja haluaa näyttäytyä vetovoimaisena työnantajana. Osaajien houkutteluun etsittiin uusia keinoja ja työnantajamarkkinointia jatkettiin rekrytointitahtumissa ja virtuaalimessuilla.

Anonyymi rekrytointi tuotiin koko kaupunkiin, minkä toivotaan johtavan henkilöstön monimuotoistumiseen. Positiivista erityiskohtelua pilotoitiin joissakin rekrytointeissa.

Koronaviestintää monille ryhmille

Kaupungin koronaviestinä jatkui aktiivisena koko vuoden. Tavoitteena oli, että helsinkiläisillä, kaupungin henkilöstöllä, medialla ja muilla sidosryhmillä olisi ajantasainen tieto koronatilanteesta ja sen edellyttämistä toimista.

Yksi painopiste kanslian viestinnässä oli ruotsinkielisen sisällöntuotannon kehittäminen, mistä kantoi vastuuta ruotsinkielinen viestijäverkosto.

Koronarajoitusten vuoksi kaupungin neuvonta teki työtä pääosin sähköisillä kanavilla. Osallistuvan budjetoinnin OmaStadin toisella kieroksella tehtiin lähes 400 ehdotusta, joista 75 eteni toteutukseen. Kaupunkilaisia kiinnostivat liikuntaan, ulkoiluun, puistoihin ja luontoon sekä yhteisöllisyyteen ja ekologisuuteen liittyvät ideat.

Strategiat kohdalleen

Vuonna 2020 aloittaneen kaupunginkanslian strategiaosaston organisaatiota kehitettiin siten, että osaston uusi digitalisaatioyksikkö aloitti vuoden 2021 alussa. Yksikköön keskitettiin kaupunkiyhteinen ICT-infra ja perustietotekniikan palvelut. Muutoksen myötä osastolle siirtyi noin sata työntekijää muualta kaupungin organisaatiosta.

Talous- ja suunnitteluosasto valmisteli kaupungin tytäryhteisöille omistajastrategiat, jotka kaupunginhallitus keväällä hyväksyi. Ne selkeyttävät ja voimistavat kaupungin konserniohjausta.

Kaupungin sisäinen tarkastus, joka kuuluu Kansliaan suoraan kansliapäällikön alaisuudessa, arvioi hyvän johtamis- ja hallintotavan toteutumista kaupunkiorganisaatiossa. Se teki tarkastuksia muun muassa hankinnoista, ostopalveluiden valvonnasta ja sopimusten hallinnasta.

Kaupunginkanslian henkilöstölle ei maksettu tulospalkkioita, sillä sen ehtona ollut toimintamenojen säästö ei toteutunut. Palkkasummasta varattiin yksi prosentti erinomaisista työsuorituksista maksettaviin kertapalkkioihin, joita maksettiin lähes 370 000 euroa.

Kaupunginkansliaan kuuluu kuusi osastoa: elinkeino-osasto, hallinto-osasto, henkilöstö-osasto, strategiaosasto, talous- ja suunnitteluosasto ja viestintäosasto.

Helsinki kilpailee osaavasta työvoimasta monien muiden organisaatioiden kanssa ja haluaa näyttäytyä vetovoimaisena työnantajana.



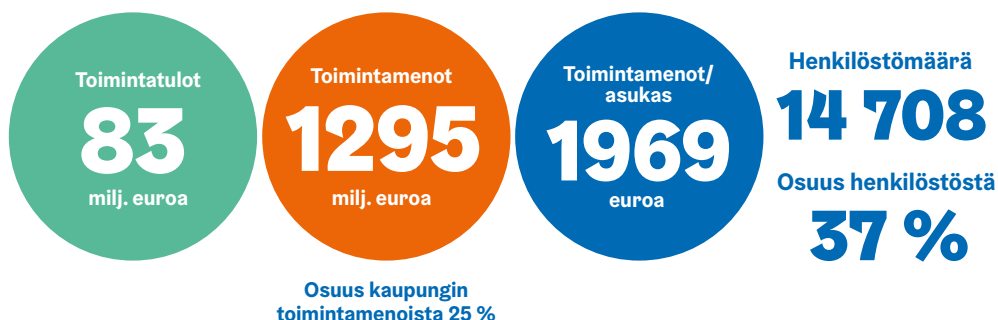
Apulaispormestari Nasima Razmyar, SDP

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan puheenjohtaja

Toimialajohtaja Satu Järvenkallas

- Varhaiskasvatus ja esiopetus
- Perusopetus
- Lukio- ja ammatillinen koulutus, johon kuuluu suomenkielinen työväenopisto
- Ruotsinkielinen palvelukokonaisuus, johon kuuluu ruotsinkielinen työväenopisto Arbis

Avainlukuja



Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa Helsingin kaupungin varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja lukiokoulutuksesta, suomenkielisestä ammatillisesta koulutuksesta sekä vapaasta sivistystyöstä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelujen piirissä on yli 140 000 lasta ja aikuista. Toimiala työskenteli koko vuoden poikkeusoloissa. Koronatilanteen mukaan työskentelyä mukautettiin lähi-, etä- ja hybridimallien kesken.

Etenkin kevään pitkä etäopetusjakso toisella asteella aiheutti oppimis- ja hyvinvointivajetta. Opiskelijat kärsivät lähikontaktien puutteesta. Syksyä kohti tilanne parani, mutta sekä oppilaiden että henkilökunnan hyvinvointi heikkeni edellisvuodesta. Opetuksen laatu ja oppimistulokset pysyivät kuitenkin kokonaisuutena otettuna hyvällä tasolla.

Vuoden tärkeitä oppeja oli huomata, kuinka suuri merkitys kouluyhteisöllä on paitsi oppimiseen, myös yleiseen hyvinvointiin. Koulu on paljon enemmän kuin paikka oppiaineille ja niiden suorittamiselle. Se luo yhteisöllisyyttä ja osallisuuden kokemuksia, millä on suuri yhteiskunnallinen vaikutus.

Perheet tyytyväisiä varhaiskasvatukseen

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuudessa otettiin lokakuussa käyttöön keskitetty palveluohjaus ja Asti-asiakastietojärjestelmä. Uusi palveluohjausyksikkö hoitaa jatkossa koko kaupungin asiakashakemukset. Tarkoituksena on helpottaa hakemuksia tekeviä kuntalaisia ja vapauttaa esihenkilöiden voimavaroja pedagogiikan kehittämiseen ja henkilöstöjohtamiseen.

Asiakaskokemuksekyselyn mukaan tyytyväisyys Helsingin varhaiskasvatukseen on pysynyt korkeana. Kokonaisarvosana oli 4,2 / 5. Henkilöstö sai kiitosta niin lapsilta kuin heidän vanhemmil-

taan, jotka arvostavat henkilöstön ammattitaitoa ja toivovat alalle parempia palkkoja ja pienempiä lapsiryhmiä.

Varhaiskasvatuksen ongelma on henkilöstöpula, joka on vaikeutunut edelleen. Pulaa on opettajista, erityisopettajista ja lastenhoitajista. Kaupunki on tarttunut asiaan voimakkain ottein. Yksi keino oli perustaa ns. nopean avun joukot, 20 ammattilaisen ryhmä, jonka voimat kohdistetaan sinne, missä tarve on kulloinkin suurin. Koronasta ja henkilöstöhaasteista huolimatta Helsingin varhaiskasvatus toimii hyvin ja luotettavasti.

Vuoden tärkeitä oppeja oli huomata, kuinka suuri merkitys kouluyhteisöllä on paitsi oppimiseen, myös yleiseen hyvinvointiin.

Opinpolku toteutui

Jokaiselle suomenkielisen ja ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaalle haluttiin varmistaa hyvää oppimista, kun kaikille sovittiin henkilökohtainen oppimistavoite ja käytiin arviointikeskustelu. Se toteutui 98 prosentille koululaisista. Yksinäisyyttä ja muita koronan tuomia haittoja torjuttiin myös yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Syrjäytymiseen ja kiusaamiseen on Helsingin kouluissa puututtu entistä systemaattisemmin,

ja tulokset näkyvät kouluterveystutkimuksessa. Yli 90 prosentilla oppilaista on koulussa kavereita eikä heitä kiusata.

Oppivelvollisuus laajeni vuonna 2021. Velvoite jatkaa toisen asteen koulutuksessa vaikutti niihin nuoriin, jotka keväällä 2021 olivat 9. luokalla.

Muutos lisäsi selvästi koulutuksessa jatkavien määrää. Vain alle prosentti ei saanut opiskelupaikkaa, kun luku oli neljä prosenttia vuonna 2020. Niihin yhdeksäsluokkalaisiin, jotka eivät hakeutuneet tai päässeet jatko-opintoihin, otettiin yhteyttä vielä elokuussa.

Yhteistyötä lisää toisella asteella

Lukion ensimmäisen vuoden opiskelijat ovat pääosin suoraan yhdeksänneltä luokalta tulleita, ja heillä on oppivelvollisuuden laajenemisen takia paitsi opiskelovelvoite, myös oikeus maksuttomiin oppimateriaaleihin kuten kirjoihin ja kannettavaan tietokoneeseen.

Toinen tärkeä muutos lukiokoulutuksessa oli uusi opetussuunnitelma, joka otettiin käyttöön ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Muutoksia ovat esimerkiksi korkeakoulu- ja työelämäyhteistyön korostuminen ja oppiainerajat ylittävät opintojaksot. Lukioden ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston sekä työväenopiston yhteistyötä on määrä tiivistää tulevaisuudessa. Vuoden 2021 penkkarit jouduttiin pitämään virtuaalisina ja vanhojen tanssit peruttiin.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto on Suomen suurin ammatillista peruskoulutusta, täydennyskoulutusta, oppisopimuskoulutusta ja nivelvaiheen koulutusta järjestävä oppilaitos. Opiskelijoita on noin 22 000, toimipaikkoja 14 ja opiskella voi yhteensä 62 eri tutkintoon. Opiskelijat ovat pääosin aikuisia ja noin 43 prosenttia heistä puhuu äidinkielenään jotain muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia.

Helsingin työväenopiston melkein koko kevät-lukukausi toteutettiin etäopetuksena. Opettajat ovat kehittäneet verkkoon sopivia työkaluja ja menetelmiä, ja verkko-opetus on tullut pysyvästi osaksi vapaata sivistystyötä. Sama koskee ruotsinkielistä työväenopistoa Arbista.

Kasvatuksen ja koulutuksen ruotsinkielisissä palveluissa on pidetty tärkeänä integraatiota. Ruotsinkielistä opintopolkua varhaiskasvatuksesta aina lukioon ja vapaaseen sivistystyöhön tulee tarjota mahdollisuutena myös niille, joiden äidinkieli ei ole ruotsi.

Ilmastotavoitteet mukana opetuksessa

Helsingin tavoite on tehdä kaupungista hiili-neutraali vuoteen 2030 mennessä. Kaupungin määrittelemistä 147 ilmastotoimesta 23 koskee suoraan kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa.

Helsinki otti käyttöön Kestävä kehitys varhaiskasvatuksessa -mallin, joka vahvistaa ilmasto- ja ympäristökasvatusta, kiertotalousosaamista ja tulevaisuuden lukutaitoa. Apuna käytetään Kettu-kirjaa, jossa tutkitaan hyvää tulevaisuutta seisemän eri ketun kanssa.

Perusopetuksessa kehitettiin opetusmateriaaleja, joissa kiinnitetään huomiota ympäristöahdistuksen käsittelyyn, ilmastovastuulliseen toimintaan ja kiertotalousosaamiseen. Lukioissa oppiainerajat ylittävät hiilineutraalisuutta koskevat opintojaksot tulivat pakollisiksi kaikille ensimmäisen vuoden opiskelijoille.

Helsinki otti käyttöön Kestävä kehitys varhaiskasvatuksessa -mallin, joka vahvistaa ilmasto- ja ympäristökasvatusta, kiertotalousosaamista ja tulevaisuuden lukutaitoa.





Apulaispormestari Anni Sinnemäki, vihreät

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja

Toimialajohtaja Ville Lehmuskoski

- Maankäyttö ja kaupunkirakenne
- Rakennukset ja yleiset alueet
- Palvelut ja luvat

Toimialaan kuuluvat organisaatiot

- Pelastuslaitos
- Liikenneliikelaitos

Avainlukuja



Osuus kaupungin
toimintamenoista 16 %



Henkilöstömäärä

3646

Osuus henkilöstöstä

9 %

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii Helsingin kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristöön liittyvistä palveluista.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän uuden Kasvun paikka -strategian mukaan Helsingin hiilineutraalisuustavoite aikaistettiin vuodesta 2035 vuoteen 2030. Se on tärkeä muutos ja osoittaa sekä koko kaupungin että kaupunkiympäristön toimialan sitoutumista ilmastonmuutoksen hillintään. Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman päivityksessä keskitytään vaikuttavimpiin toimiin, jotka liittyvät erityisesti liikenteeseen, rakentamiseen ja lämmitykseen.

Kaupunginhallitus hyväksyi tammikuussa Helsingin keskustavision, jonka linjaukset toimivat kantakaupungin maankäytön suunnittelun lähtökohtana.

Kuntavaalien myöhentämisen vuoksi ympäristöpolitiikan päivittäminen siirtyi vuodelle 2022. Kaupungin ilmansuojelusuunnitelmaa ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa toteutettiin suunnitellusti.

Verkostokaupunki laajenee

Helsinki jatkoi raideliikenteeseen perustuvan verkostokaupungin toteuttamista monin tavoin. Kantakaupungin raitiotieverkkoa kehitettiin hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelman ja Vihdinbulevardin raitiotien suunnitelman. Vuoden aikana valmistui myös Viikki-Malmi -pikaraitiotien yleissuunnitelmaraportti.

Kantakaupungin ja Kruunuvuorenrannan yhdistävä Kruunusiltojen raitiotie ja Kalasatama-Pasila -raitiotie etenivät toteutusvaiheeseen ja niiden rakentaminen alkoi. Espoon Keilaniemmen ja Helsingin Itäkeskuksen välisen Raide-Jokerin rakentaminen jatkuu. Se on määrä avata liikenteelle vuoden 2024 alussa.

Kestävää liikkumista edistettiin myös muualla kuin raideliikenteessä. Sähköbussille rakennettiin latausasemat. Pyöräväylien priorisointi- ja toteuttamisohjelma valmistui ja pyöräilyn tehostetun talvihoidon reitistöä laajennettiin.

Kaupunginhallitus hyväksyi tammikuussa Helsingin keskustavision, jonka linjaukset toimivat kantakaupungin maankäytön suunnittelun lähtökohtana. Eteläsataman Makasiinirannan laatu- ja konseptikilpailuun saatiin yhdeksän kansainvälisen suunnitteluryhmän ehdotusta. Kilpailun toinen vaihe on käynnissä ja koko kilpailun tulos ratkeaa vuoden 2022 lopulla.

Elielinaukion ja Asema-aukion kehittämisestä pidettiin kaksivaiheinen arkkitehtuurikilpailu, jonka voittajaksi valittiin Klyyyga-niminen ehdotus. Heitalahdenrannan alueelle on myönnetty kehittämisvaraus, ja sitä varten valmistui kolme ideasuunnitelmaa. Tarkoituksena on luoda alueelle korkean profiilin yritys keskittymä ja kehittää sen julkisia ulkotiloja laadukkaana kävely-ympäristönä.

Rakentaminen jatkui vilkkaana

Asuntorakentaminen jatkui Helsingissä reippaana edellisvuosien tapaan. Vuoden aikana valmistui 7 105 asuntoa, aloitettiin 7 350 asunnon rakentaminen ja myönnettiin rakennuslupa 7 551 asunnon rakentamiseksi.

Tavoitteena on, että Helsinkiin valmistuu kaikille kehittyville alueille monipuolisia asuntoja erilaisiin elämäntilanteisiin. Laaja tarjonta mahdollistaa sen, että matalammillakin tuloilla voi löytää itselleen sopivan asunnon Helsingistä.

Vuoden aikana kaavoitettiin asuntotuotantoa varten noin 711 000 kerrosneliömetriä, mikä ylitti tavoitteen. Asuntokaavoituksessa täydennysrakentamisen osuus oli 55 prosenttia, sekin ylitti tavoitteen. Painopistealueita olivat Raide-Jokerin ja Kruunusiltujen raitiotien varret ja asemaseudut.

Sen sijaan luovutettujen asuntotonttien ja kaupungin oman asuntotuotannon määrässä ei saavutettu tavoitteita. Asuntotontteja luovutettiin noin 250 000 kerrosneliömetriä ja kaupungin oman asuntotuotannon määrä jäi runsaaseen 900 asuntoon. Tärkein syy vajauksen taustalla on rakentamisen kustannusten nopea nousu.

Myös toimitilarakentaminen jatkui vilkkaana ja se oli samalla tasolla kuin edellisten neljän vuoden aikana. Toimitilaa valmistui vuoden aikana noin 300 000 kerrosneliömetriä.

Taloyhtiöille apua energiaremontteihin

Energiarenessanssi-ohjelma, jossa kaupunki tarjoaa taloyhtiöille tietoa, ohjausta ja apua energiaremonttien tekemiseen, eteni suunnitellusti. Yhteydenottoja tuli yli 170 taloyhtiöltä ja niihin vastattiin keskimäärin alle viidessä vuorokaudessa.

Ympäristöystävällistä maalämpöä rakennettiin ja otettiin käyttöön vuonna 2021 ennätyksellisen paljon. Vuoden lopussa kirjattiin 825 energiakäyttöä eli neljänneksen enemmän kuin edellisvuonna. Porausten yhteismitta oli noin 240 kilometriä. Maalämpökohteiden keskimääräinen koko ja energiatuotto kasvoivat selvästi.

Malmin esirakentamisessa otettiin käyttöön vähähiilisiä ja hiiltä sitovia menetelmiä. Kaikki uuden asuntokohteet olivat A-energialuokkaa.

Katutöiden haittojen vähentämistä koskeva projekti loppui, ja tuloksena syntyi Aalto-

yliopiston tutkimushankkeen pohjalta työmaiden Helsinki-malli. Siinä pyritään minimoimaan työmaiden haittoja ja vähentämään työn kestoa tehostamalla hankkeen osapuolten yhteistyötä.

Tärkeistä katutyömaista valmistui vuoden 2021 aikana Hämeentien perusparannus, joka kesti kaksi vuotta. Hämeentie uudistettiin Siltasaarenkadun ja Helsinginkadun välillä jalankululle, pyöräilylle ja joukkoliikenteelle tarkoitetuksi kaduksi. Vesihuolto ja viemäröinti sekä raitiotiekiskot rakennettiin uusiksi.

Kaupunkiympäristön toimiala osallistui kaupungin yhteisiin ponnistuksiin koronapandemian vaikutusten hillitsemiseksi ja tuki kaupungin houkuttelevuutta. Yksi esimerkki siitä oli Kasarmitorin kesäterassi ja siihen liittyneet kesäkatukokeilut Kasarmikadulla ja Makasiinikadulla. Hyvän ruuan ja juoman lisäksi tarjolla oli runsaasti kulttuuria.

Kaupunkiympäristön toimiala osallistui kaupungin yhteisiin ponnistuksiin koronapandemian vaikutusten hillitsemiseksi ja tuki kaupungin houkuttelevuutta.





Apulaispormestari Paavo Arhinmäki, vasemmistoliitto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan puheenjohtaja

Toimialajohtaja Tommi Laitio

Laition virkavapaan ajan vuoden 2023 loppuun saakka vs. toimialajohtajana Laura Aalto

- Kulttuuri
- Liikunta ja urheilu
- Nuorisotoimi
- Kirjastopalvelut

Avainlukuja



Henkilöstömäärä

1907

Osuus henkilöstöstä

5 %

Osuus kaupungin
toimintamenoista 5 %

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ylläpitää ja parantaa eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen ja tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Toimiala vastaa kirjastoaineistosta, museo- ja taidemuseokokoelmista ja kulttuuriperinnön ylläpitämisestä. Toimiala huolehtii kulttuuriympäristön vaalimiseen liittyvistä viranomaistehtävistä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimipisteet olivat alkuvuonna koronatilanteen takia joko suljettuina tai avoinna vain osittain. Kesää kohden rajoituksia lievennettiin ja loppuvuonna jälleen kiristettiin. Korona-tilanteesta johtuen noin 200 toimialan työntekijää siirtyi väliaikaisesti työskentelemään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle muun muassa päiväkoteihin ja sosiaali- ja terveystoimialalle tartunnan jäljitykseen, missä kummassakin työvoiman tarve oli suuri.

Helsinki Biennaali menestys

Helsingin taidemuseon HAMin tuottama ensimmäinen Helsinki Biennaali pidettiin kesällä Vallisaarella, koronapandemian takia vuosi alun perin suunniteltua myöhemmin. Biennaali houkutteli saaristoon 148 000 vierailijaa nauttimaan taiteesta merellisessä ympäristössä.

Biennaali vahvisti Helsingin mainetta kulttuuri- ja kuvataidekaupunkina myös kansainvälisesti. Se yhdisti taiteen, luonnon, kulttuurihistorian ja liikkumisen ja loi edellytyksiä kulttuurikentän toipumiseen ja kansainvälisen yhteyden jatkumiseen.

Helsingin taidemuseon Tennispalatsin tiloissa nähtiin kahdeksan näyttelyä, joista mittavin oli HAMin tuottama saksalaisen Katharina Grossen jättisuurten töiden näyttely.

Kaupunginmuseon ovet olivat suljettuina kesään saakka, ja lokakuussa pidettiin ensimmäiset avajaiset kahteen vuoteen, kun Armas Tallinna -näyttely avautui yleisölle. Katsojia palveltiin kehittämällä uusia digitaalisia palveluita.

Kaupungin kulttuurikeskukset Annantalo, Caisa, Kanneltalo, Malmitalo, Savoy-teatteri, Stoa ja Vuotalo mahdollistivat taiteen kokemisen ja pitivät yllä taide- ja kulttuurialan ammattilaisten työmahdollisuuksia vaikeissa oloissa.

Kulttuurikeskukset tuottivat yli 800 esitystä, 49 näyttelyä, yli 500 taidekasvatuskurssia ja 350 muuta tapahtumaa. Kaupungin kulttuuriteko-palkinnon sai Maunula-seura kaupunginosanäytelmästään Entäs nyt Maunula?

Biennaali vahvisti Helsingin mainetta kulttuuri- ja kuvataidekaupunkina myös kansainvälisesti.

E-kirjasto jatkaa kasvuaan

Kirjastojen kävijämäärät jäivät ensimmäistä koronavuotta alhaisemmiksi. Lainoja kirjattiin kuitenkin melkein yhtä paljon kuin huippuvuonna 2019. Kirjastojen digitaalisten aineistojen eli e-kirjaston käyttö jatkoi hyvin nopeaa kasvuaan.

Kirjasto on palvelustrategiansa mukaisesti kaikkien yhteinen tila ja paikka lukemiselle, tekemiselle, digitaalisten palvelujen käytölle ja neuvonnalle sekä eri tahojen järjestämille palveluille ja tapahtumille.

Korkeatasoista musiikkitarjontaa rajoituksista huolimatta

Helsingin kaupunginorkesteri jatkoi ylikapellimestarinsa Susanna Mälkin johdolla korkeatasoisten orkesterikonserttien tarjoamista pandemian asettamin rajoituksin.

Kevätkaudella musiikillisena teemana oli kaukokaipuu, ja pienemmälle kokoonpanolle muutetut ohjelmistot välitettiin verkkolähetysinä yleisölle. Syksyllä päästiin palaamaan yleisökonsertteihin Musiikkitalossa rajoitetulla kapasiteetilla. Vuoden aikana Helsingin kaupunginorkesteri esitti maailman ensiesityksinä tilaamansa Kaija Saariahon orkesteriteoksen Vista, Felipe Laran Kaksoiskonserton sekä Kimmo Hakolan ja Seppo Pohjolan Helsinki-variaatiot.

Ladut ja uimarannat houkuttivat

Liikuntapalvelut saavutti sille asetetut tavoitteet, vaikka asiakasmäärät eivät korona-ajan rajoitusten takia nousseet tavoitellulle tasolle. Käyntikertoja kirjattiin 8,6 miljoonaa.

Alkuvuodesta, kun sisäliikuntapaikat olivat suljettuina, tekojääradoilla ja laduilla oli paljon vilskettä. Lähes koko 200 kilometrin latuverkosto oli hiihtäjien käytössä alkuvuodesta maaliskuun loppuun. Myös kesällä hyvät säät suosivat ulkona liikkumista ja varsinkin uimarannat olivat ahkerassa käytössä.

Aikuisten hyvinvointikyselyn mukaan helsinkiläisistä noin 45 prosentin liikunta väheni koronapandemian takia. Lähes joka viidennen liikunta lisääntyi. Arki- ja työtyliikuntaa edistettiin kymmenin kaupungin liikuntaohjelmassa määritellyin keinoin.

Joka nuorelle harrastus

Kaupungin nuorisotyötä päästiin toteuttamaan pääosin suunnitelman mukaisesti. Uusia tiloja nuorille avattiin muun muassa keskustakirjasto Oodiin, osallisuuteen panostettiin ja järjestettiin tapahtumia muun muassa Suvilahden tapahtumatilassa Tiivistämössä. Fyysisiä osallistujia oli lähes 700 000 ja digitaalisia yli 60 000. Kaupungin tukeman kesäsetelin avulla noin 2400 nuorta sai kesätyöpaikan.

Helsinki oli mukana toteuttamassa opetus- ja kulttuuriministeriön harrastamisen Suomen mallia. Sen ideana on tarjota jokaiselle koululaiselle maksuton ja mieluisa harrastus. Vaihtoehtoja on parkourista sirkukseen, joogaan ja koodaukseen.

Ympäristötietoisuutta edistettiin. Lähes kaikilla kulttuurin ja vapaa-ajan palveluilla ja palvelukokonaisuuksilla on ympäristöohjelma, toimialalla on yli sata ekotukihenkilöä ja henkilökunnalle on annettu koulutusta ympäristöasioissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toiminta näkyi laajasti mediassa. Kulttuurin näkyvyyttä siivitti erityisesti Helsinki Biennaali. Liikunnassa median mielenkiintoa herättivät lämmin kesä ja kaupungin uimapaikat.

Koronan vaikutus näkyi työhyvinvointimittarissa

Toinen koronavuosi oli toimialan työntekijöille raskas. Tämä näkyi esimerkiksi hyvinvointimittari Fiilarissa omalle työhyvinvoinnille annetuissa arvosanoissa.

Työhyvinvoinnin kannalta merkittävä tekijä oli toimisto- ja asiantuntijatyöntekijöiden jatkuva etätyö, joka etäännytti työyhteisöjä toisistaan ja vähensi luontaisen vuorovaikutuksen mahdollisuuksia. Vaikeasta ajasta huolimatta henkilöstö sopeutui, toteutti asetettuja tavoitteita ja tuotti asiakkaille ja kumppaneille hyvän elämän kokemuksia.

Aikuisten hyvinvointikyselyn mukaan helsinkiläisistä noin 45 prosentin liikunta väheni koronapandemian takia. Lähes joka viidennen liikunta lisääntyi.



AIKA

TIDSMÅ
TIME MA

Uskallatko aikamattkalle?
aikaloneeseen ja päädyt
takaiseen Helsinkiin. Tai s
Vägar du äka på en tidsre
i tidsmaskinen som tar di
Helsingfors. Eller någon
Dare to travel in time? St
time machine and end up
one hundred years ago.



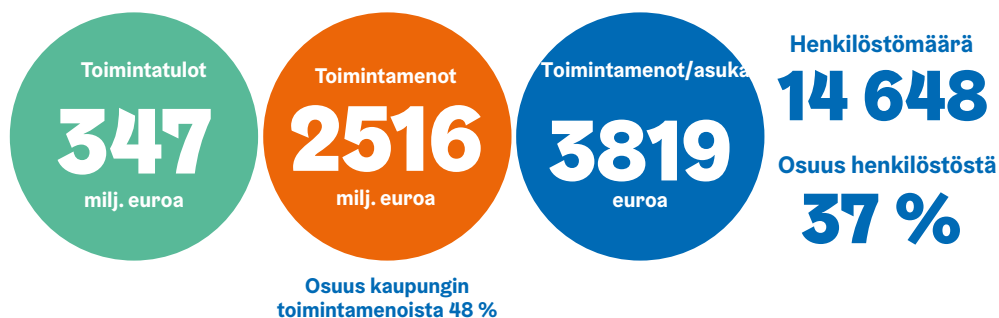
Apulaispormestari Daniel Sazonov, kokoomus

Sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtaja

Toimialajohtaja Juha Jolkkonen

- Perhe- ja sosiaalipalvelut
- Terveys- ja päihdepalvelut
- Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut

Avainlukuja



Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveystoimi järjestää ja tuottaa sosiaali- ja terveyspalveluja helsinkiläisille. Toimiala luo edellytyksiä terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiselle ja parantamiselle ja ehkäisee sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia ja niiden haittavaikutuksia.

Kertomuskausi 2021 oli toinen koronapandemian leimaama vuosi. Kevään tartuntapiikin jälkeen seurasi vähän rauhallisempi kesä. Syksyllä tartunnat lähtivät taas kasvuun, ja aivan vuoden lopulla tuli uusi voimakas nousu. Suomen tartunnoista helsinkiläisillä todettiin noin neljäsosa eli pandemia koetteli pääkaupunkia paljon rajummin kuin maata keskimäärin.

Pandemia heikensi useiden sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuutta, kun koko vuoden ajan tarvittiin runsaasti henkilöstöä turvaamaan riittävät koronaan liittyvät tehtävät, kuten neuvonta, tartunnan jäljitys, koronaterveysasemat ja sairaanhoito, rokotukset ja rajojen terveys- ja turvallisuustoimet. Pitkittynyt pandemia lisäsi lasten ja nuorten masentuneisuutta ja muita mielenterveyden ongelmia, heikensi ikääntyneiden toimintakykyä ja lisäsi syrjäytymistä. Kaikki nämä tekijät kasvattivat palvelutarvetta.

Syntynyttä hoito- ja palveluverkkoa pystyttiin jonkin verran purkamaan vuoden aikana lisää ja ylitöillä sekä palveluseleillä. Pandemia korosti tarvetta kehittää sähköisiä ja digitaalisia palveluja, mikä on muutenkin yksi toimialan painopisteistä. Koronaviestintää tehtiin suomen ja ruotsin lisäksi muun muassa englanniksi, venäjäksi, viroksi, arabiksi ja somaliksi.

Etäpalveluita lisättiin

Kaupungin keskeinen tavoite on eri väestöryhmien ja asuinalueiden hyvinvointierojen kaventaminen. Myönteisen erityiskohtelun määrärahaa kohdennettiin alueille, joissa sosioekonomisin mittarein on muita suurempi palvelujen tarve.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimi vakiinnutti palvelujaan kolmen toimintamallin mukaisesti.

Toimintamallit ovat lapsiperheille tarkoitettu perhekeskus, terveys- ja hyvinvointikeskus sekä seniorikeskus. Pyrkimyksenä on parantaa palvelujen saatavuutta ja asiakaskokemusta.

Yksi painopiste on ollut sähköisten etäpalveluiden lisääminen. Etähoitoa, neuvontaa, etäkuntoutusta ja videovastaanottoja lisättiin. Terveysasemilla toimivan chatbotin sisältöjä laajennettiin vastaamaan myös suun terveyteen ja psykiatriaan liittyviin aiheisiin ja sen kielivalikoimaan lisättiin suomen ohkeen ruotsi ja englanti. Iäkkäille asiakkaille tarjottua digitukea lisättiin.

Kannelmäen ja keskustan alueella avattiin uudet terveysasemat. Kyseessä on määräaikaisten kokeilu, jossa yksityiset yritykset tuottavat terveysasemien palvelut.

Kaupungin keskeinen tavoite on eri väestöryhmien ja asuinalueiden hyvinvointierojen kaventaminen.

Eduskunta hyväksyi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta koskevat lait kesäkuussa 2021. Uudessa mallissa perustetaan 21 hyvinvointialuetta, jotka järjestävät sote-palvelut. Poikkeuksena muista kunnista Helsinki vastaa edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä. Kaupunki valmisteli yhdessä Uudenmaan alueen neljän hyvinvointialueen ja HUS:n kanssa HUS-järjestämissopimusta, jossa ne sopivat keskinäisestä yhteistyöstään.



Apotti otettiin käyttöön

Vuosien ajan valmisteltu asiakas- ja potilas-tietojärjestelmä Apotti otettiin käyttöön. Käyttöönottoa siirrettiin koronan vuoksi syksystä 2020 vuoteen 2021 ja se jaettiin kolmeen osaan, huhtikuulle, toukokuulle ja marraskuulle.

Apotin valmistelu ja käyttöönotto on vaatinut toimialalta runsaasti resursseja, työtä ja koulutusta. Tavoitteena on kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita yhteisen tieto- ja toiminnanohjausjärjestelmän avulla, yhtenäistää toimintatapoja ja siten hillitä kustannuksia. Apottia käyttävät myös HUS ja useat Uudenmaan kunnat.

Helsingissä Apottia käyttää noin 14 000 soteammattilaista. Lähes kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastapahtumat kirjataan yhteen tietojärjestelmään, mikä mahdollistaa yhtenäiset toimintatavat ja asiakkaan tilanteen näkemisen kokonaisuutena. Maisa-asiakasportaalien kautta asiakas voi asioida helposti ja turvallisesti kaupungin sote-palveluissa. Vuoden lopussa Maisaa käytti jo yli 300 000 helsinkiläistä.

Sosiaali- ja terveystoimelle tuli vuoden aikana kaupungin sähköisen palautejärjestelmän kautta lähes 9 000 kysymystä, ehdotusta tai kommenttia. Määrä lisääntyi edellisvuodesta noin 40 prosenttia pääasiassa koronan takia. Palaute käytiin tarkkaan läpi ja sen perusteella toimintaa kehitettiin ja viestintää keskitettiin kaupunkilaisia askarruttaviin asioihin.

Henkilökuntapula vaivaa

Sosiaali- ja terveystoimen keskeinen ongelma on henkilökuntavaje, joka vaikeutui entisestään.

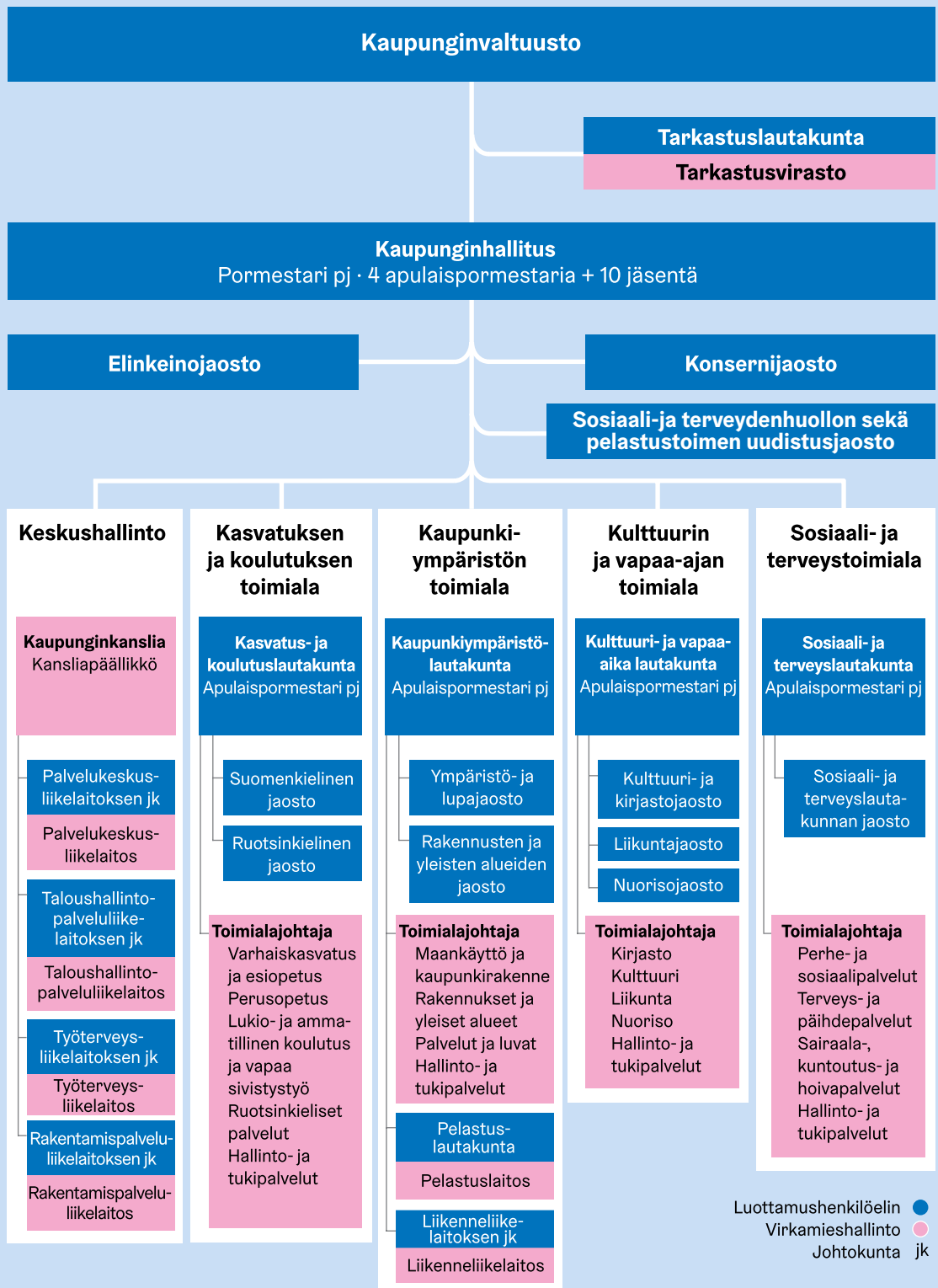
Vuoden lopussa vaje oli 150 henkilöä suurempi kuin vuoden alussa. Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus kasvoi 9,9 prosenttiin, kun se edellisenä vuonna oli 7,5 prosenttia. Tilannetta on pahentanut pandemia, joka on vaatinut henkilöstöltä suurta venymistä ja tehnyt työstä raskaampaa.

Työvoimatilannetta pyrittiin parantamaan monin keinoin. Lääkäreiden saamiseksi toteutettiin kehittämishanke, joka toikin tulosta. Maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien työllistymistä edistettiin ja lähihoitajille ja hoiva-avustajille järjestettiin oppisopimuskoulutusta ja työvoimapolaryhmille kohdennettiin palkankorotuksia.

Sosiaali- ja terveystoimialan lähes 15 000 työntekijästä melkein 2 000 eli 13 prosenttia on maahanmuuttajataustaisia eli puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia.

Työvoimatilannetta pyrittiin parantamaan monin keinoin. Lääkäreiden saamiseksi toteutettiin kehittämishanke, joka toikin tulosta.

Helsingin kaupungin hallinnollinen organisaatio



Helsingin kaupungin organisaatio

Kuntavaaleissa valittava kaupunginvaltuusto on Helsingin ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin. Valtuusto valitsee pormestarit ja apulaispormestarit vaalikaudeksi kerrallaan valtuutetuista tai varavaltuutetuista. Valtuustokausi on nelivuotinen.

Pormestari toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana. Apulaispormestarit toimivat toimialalautakuntien puheenjohtajina sekä kaupunginhallituksen jäseninä. Pormestari ja apulaispormestarit ovat päätoimisia luottamushenkilöitä.

Johtavina viranhaltijoina kansliapäällikkö ja toimialajohtajat

Kaupungin keskushallintoa johtaa kansliapäällikkö ja jokaista toimialaa toimialajohtaja. Kansliapäällikkö on toimialajohtajien esimies. Kansliapäällikkö ja toimialajohtajat toimivat pormestarin alaisuudessa.

Vuonna 2021 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimialajohtaja Liisa Pohjolainen sekä kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtaja Mikko Aho siirtyivät eläkkeelle. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimialajohtaja Tommi Laitio jäi puolestaan vuoden 2022 alussa virkavapaalle, joka kestää vuoden 2023 loppuun.

Kansliapäällikkö

Sami Sarvilinna

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Satu Järvenkallas (1.10.2021 alkaen)

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Ville Lehmuskoski (1.10.2021 alkaen)

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Tommi Laitio (Laition virkavapaan ajan vuoden 2023 loppuun saakka vs. toimialajohtajana Laura Aalto)

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Juha Jolkkonen

Kaupungin päätöksenteko

Vuosi 2021 oli kuntavaalivuosi. Koronapandemian takia normaalisti huhtikuussa järjestettävät kuntavaalit järjestettiin poikkeuksellisesti 13. kesäkuuta 2021, ja uudet valtuutetut pääsivät aloittamaan kautensa vasta elokuussa.

Helsingin kaupunginvaltuustoon kuuluu 85 jäsentä ja 86 varavaltuutettua. Vuoden 2021 aikana valtuusto kokoontui 22 kertaa. Kesäkuun vaaleissa valittu uusi valtuusto kokoontui ensimmäiseen kokoukseensa 2. elokuuta 2021, jolloin se valitsi pormestarin ja apulaispormestarit.

Valtuuston puheenjohtajana tammi-heinäkuussa 2021 toimi Otso Kivekäs (vihr.), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Harry Bogomoloff (kok.) ja toisena varapuheenjohtajana Paavo Arhinmäki (vas.). Uuden valtuuston puheenjohtajana aloitti elokuussa Fatim Diarra (vihr.), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Wille Rydman (kok.) ja toisena varapuheenjohtajana Pilvi Torsti (sd.).

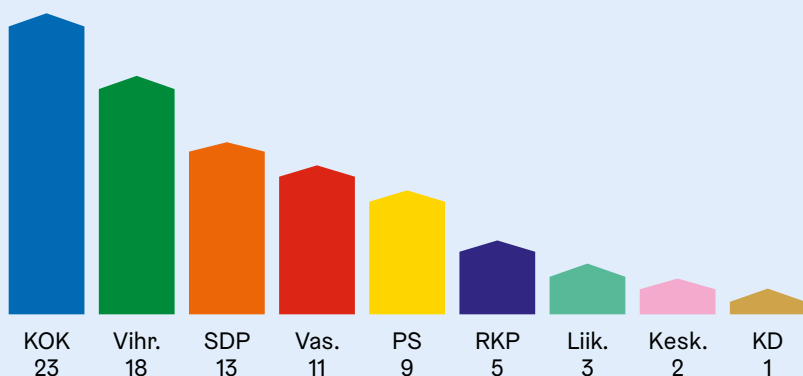
Valtuuston kokoukset järjestetään pääsääntöi-

sesti joka toinen keskiviikko. Kokoukset lähetetään suorina lähetyksinä verkossa Helsinki-kanavalla. Kokouksia voi seurata valtuustosalin yleisölehtereillä, mutta vuonna 2021 koronapandemia rajoitti yleisön pääsyä saliin.

Kaupunginhallituksessa on 15 jäsentä ja sen puheenjohtajana toimii pormestari. Apulaispormestarit toimivat toimialalautakuntien puheenjohtajina sekä kaupunginhallituksen jäseninä. Pormestari ja apulaispormestarit ovat päätoimisia luottamushenkilöitä.

Kaupunginhallituksella on kolme jaostoa: konsernijaosto, elinkeinojaosto ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto. Kaupunginvaltuusto perusti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaoston syyskuussa 2021 ohjaamaan sote-uudistuksen toimeenpanoa Helsingissä. Jaosto toimii määräaikaisena vuoden 2022 loppuun.

Elokuussa 2021 aloittaneen uuden kaupunginvaltuuston puoluejakauma kaudella 2021–2025 (tilanne 31.12.2021)



(Kok.) Kokoomus • (Vihr.) Vihreät • (SDP) Sosiaalidemokraattinen puolue • (Vas.) Vasemmistoliitto
(PS) Perussuomalaiset • (RKP) Ruotsalainen kansanpuolue • (Liik.) Liike Nyt Helsinki
(Kesk.) Keskusta • (KD & Sin.) Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmä



Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto: keskellä puheenjohtaja Fatim Diarra (vihr.), vasemmalla ensimmäinen varapuheenjohtaja Wille Rydman (kok.) ja oikealla toinen varapuheenjohtaja Pilvi Torsti (sd.).



Kaupunginvaltuusto

Vuoden 2021 kuntavaaleissa valittu kaupunginvaltuusto kaudella 2021–2025

Kaupunginvaltuuston

puheenjohtaja

Fatim Diarra (vihr.)

I varapuheenjohtaja

Wille Rydman (kok.)

II varapuheenjohtaja

Pilvi Torsti (sd.)

Kokoomuksen

valtuustoryhmä (23)

Harry Bogomoloff
Maaret Castrén
Juha Hakola
Anniina Iskanius
Atte Kaleva
Arja Karhuvaara
Sini Korpinen
Otto Meri
Seija Muurinen
Dani Niskanen
Mia Nygård-Peltola
Matias Pajula
Jenni Pajunen
Pia Pakarinen
Risto Rautava
Wille Rydman
Sari Sarkomaa
Mirita Saxberg
Daniel Sazonov
Nina Suomalainen
Elina Valtonen
Juhana Vartiainen
Maarit Vierunen *

Vihreiden valtuustoryhmä (18)

Alviina Alametsä
Outi Alanko-Kahiluoto
Fatim Diarra
Atte Harjanne
Mari Holopainen
Shawn Huff

Emma Kari

Otso Kivekäs

Minna Lindgren

Johanna Nuorteva

Maria Ohisalo

Amanda Pasanen

Tuomas Rantanen

Pekka Sauri

Anni Sinnemäki

Osmo Soininvaara

Reetta Vanhanen *

Ozan Yanar

Sosiaalidemokraattien

valtuustoryhmä (13)

Hilkka Ahde
Mahad Ahmed
Pentti Arajärvi
Elisa Gebhard
Tuula Haatainen
Timo Harakka
Eveliina Heinäluoma *
Ville Jalovaara
Nasima Razmyar
Ilkka Taipale
Pilvi Torsti
Erkki Tuomioja
Sinikka Vepsä

Vasemmistoliiton

valtuustoryhmä (11)

Paavo Arhinmäki
Mia Haglund *
Titta Hiltunen
Veronika Honkasalo
Elina Kauppila
Mai Kivelä
Minja Koskela
Petra Malin
Sami (Frank) Mutttilainen
Tuomas Nevanlinna
Suldaan Said Ahmed

Perussuomalaisten

valtuustoryhmä (9)

Jussi Halla-aho
Nuutti Hyttinen
Pia Kopra
Laura Korpinen
Teija Makkonen
Tom Packalén
Mika Raatikainen
Mari Rantanen *
Pirkko Ruohonen-Lerner

Ruotsalaisen kansanpuolueen

valtuustoryhmä (5)

Eva Biaudet
Silja Borgarsdóttir Sandelin
Nora Grotenfelt
Björn Månsson *
Marcus Rantala

Liike Nyt Helsingin

valtuustoryhmä (3)

Harry Harkimo
Joel Harkimo *
Mikael Jungner

Keskustan valtuustoryhmä (2)

Laura Kolbe
Terhi Peltokorpi *

Kristillisdemokraattien

valtuustoryhmä (1)

Mika Ebeling *

*valtuustoryhmän puheenjohtaja



Kaupunginhallitus ja jaostot

Vuoden 2021 kuntavaalien jälkeen aloittaneen uuden kaupunginhallituksen jäsenet (tilanne 31.12.2021)

Kaupunginhallitus 2021

Pormestari Juhana Vartiainen (kok.) puheenjohtaja

Anni Sinnemäki (vihr.) 1. varapuheenjohtaja

Nasima Razmyar (sd.) 2. varapuheenjohtaja

Varsinaiset jäsenet

Juhana Vartiainen
Pormestari

Kok.

Anni Sinnemäki
Kaupunkiympäristön apulaispormestari

Vihr.

Nasima Razmyar
Kasvatuksen ja koulutuksen apulaispormestari

SDP

Daniel Sazonov
Sosiaali- ja terveystoimialan
apulaispormestari

Kok.

Paavo Arhinmäki
Kulttuurin ja vapaa-ajan apulaispormestari

Vas.

Sari Sarkomaa

Kok.

Anniina Iskanius

Kok.

Maarit Vierunen

Kok.

Reetta Vanhanen

Vihr.

Tuomas Rantanen

Vihr.

Johanna Nuorteva

Vihr.

Elisa Gebhard

SDP

Minja Koskela

Vas.

Jussi Halla-aho

PS

Marcus Rantala

RKP

Henkilökohtaiset varajäsenet

Pia Pakarinen

Amanda Pasanen

Lauri Muranen

Jenni Pajunen

Titta Hiltunen

Matias Pajula

Juha Hakola

Otto Meri

Kasper Kivistö

Suvi Pulkkinen

Ozan Yanar

Ville Jalovaara

Suldaan Said Ahmed

Mari Rantanen

Silja Borgarsdóttir Sandelin

Kaupunginhallituksen esittelijä: kansliapäällikkö Sami Sarvilinna



Helsingin pormestarikunta: keskellä pormestari Juhana Vartiainen (kok.), vasemmalla apulaispormestarit Paavo Arhinmäki (vas.) ja Nasima Razmyar (sd.), oikealla apulaispormestarit Anni Sinnemäki (vihr.) ja Daniel Sazonov (kok.).

Konsernijaosto

Jaosto valvoo säätiöiden ja tytäryhteisöjen toimintaa.

Puheenjohtaja Juhana Vartiainen (kok.)

Varapuheenjohtaja Tuomas Rantanen (vihr.)

Varsinaiset jäsenet

Juhana Vartiainen
Pia Pakarinen
Jenni Pajunen
Anni Sinnemäki
Tuomas Rantanen
Ville Jalovaara
Nasima Razmyar
Titta Hiltunen
Jussi Halla-aho

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kok. Daniel Sazonov
Kok. Juha Hakola
Kok. Otto Meri
Vihr. Kasper Kivistö
Vihr. Johanna Nuorteva
SDP Lauri Muranen
SDP Elisa Gebhard
Vas. Paavo Arhinmäki
PS Mari Rantanen

Esittelijä: kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Elinkeinojaosto

Jaosto ohjaa kaupungin elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikkaa.

Puheenjohtaja Juhana Vartiainen (kok.)

Varapuheenjohtaja Suvi Pulkkinen (vihr.)

Varsinaiset jäsenet

Juhana Vartiainen
Pia Pakarinen
Matias Pajula
Suvi Pulkkinen
Kasper Kivistö
Lauri Muranen
Minja Koskela
Mari Rantanen
Marcus Rantala

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kok. Daniel Sazonov
Kok. Otto Meri
Kok. Jenni Pajunen
Vihr. Ozan Yanar
Vihr. Amanda Pasanen
SDP Nasima Razmyar
Vas. Suldaan Said Ahmed
PS Jussi Halla-aho
RKP Silja Borgarsdóttir Sandelin

Esittelijä: elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva



Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

Jaoston tehtävänä on ohjata uudistuksen toimeenpanoa, välittää valmisteluun luottamushenkilöiden näkemyksiä ja tehdä tarvittavat päätösesitykset kaupunginhallitukselle.

Puheenjohtaja Daniel Sazonov

varapuheenjohtaja Reetta Vanhanen

Varsinaiset jäsenet

Daniel Sazonov

Maarit Vierunen

Harry Bogomoloff

Reetta Vanhanen

Sanna Vesikansa

Pentti Arajärvi

Anna Vuorjoki

Jussi Halla-aho

Nasima Razmyar

esittelijä: kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kok.

Seija Muurinen

Kok.

Risto Rautava

Kok.

Maaret Castrén

Vihr.

Pekka Sauri

Vihr.

Oula Silvennoinen

SDP

Nelli Nurminen

Vas.

Paavo Arhinmäki

PS

Mari Rantanen

SDP/RKP

Marcus Rantala

Lautakunnat ja johtokunnat

Kullakin neljästä toimialasta on 13-jäseninen lautakunta ja 1–3 jaostoa. Keskushallinnon ja toimialojen alla toimii lisäksi liikelaitosten johtokuntia sekä pelastuslautakunta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

- Suomenkielinen jaosto
- Ruotsinkielinen jaosto

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristölautakunta

- Ympäristö- ja lupajaosto
- Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Pelastuslautakunta

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- Kulttuuri- ja kirjastojaosto
- Liikuntajaosto
- Nuorisajaosto

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveyslautakunta

- Sosiaali- ja terveysjaosto

Liikelaitosten johtokunnat

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta

Taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunta

Työterveysliikelaitoksen johtokunta

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta

Muut

Tarkastuslautakunta

Keskusvaalilautakunta (kokoontuu vaalien yhteydessä)

Tietoa Helsingistä

Perustettu vuonna 1550

Pääkaupunki vuodesta 1812

Alue ja ympäristö



Kokonaispinta-ala
719 km²



Rantaviivaa
123 km



Maapinta-ala
217 km²



Saaria
327



Väestötiheys
3034 hlö /maa-km2

Keskilämpötilat 2021

Koko vuosi

6,5 °C

Lämpimin kuukausi,
heinäkuu

24,4 °C

Kylmin kuukausi,
helmikuu

-6,6 °C

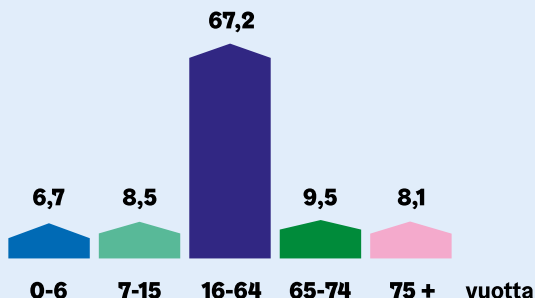
Väestö

Väkiluku 31.12.2021

658 457

Virallinen, Tilastokeskuksen luku. 31.12.2021.

Ikäjakauma, %



Elinajanodote,
vuotta

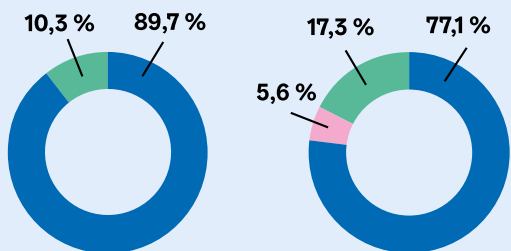
81,6

Miehet

78,4

Naiset

84,5



■ Suomen kansalaisia
■ Ulkomaisten kansalaisia

■ Suomenkielisiä*
■ Ruotsinkielisiä
■ Muunkielisiä

*sis. saamenkieliset

Asuminen

Asuinhuoneistoja yhteensä

376 065



Omistusasuntoja

42,6 %



Asumisväljyys / henkilö

34,4 m²



Kaupungin omistamia
vuokra-asuntoja

50 000

Työmarkkinat	
Työpaikkoja 2021	453 600
• alkutuotanto, %	0,1
• jalostus, %	10,4
• palvelut yhteensä, %	88,7
Markkinapalvelut, %	62,7
Julkinen hallinto, hyvinvointipalvelut, %	26
Muu tai tuntematon, %	0,7
Yrityksiä yhteensä 2018	52 177
Työvoima (15–74 -vuotiaat) 2020	
• työllisiä	342 900
• työttömiä	33 300
Työvoimaosuus, %	73,5
Työttömyysaste, %	8,9

Liikenne	
Rekisteröityjä autoja 1000 asukasta kohti	505
Kaupungin sisäisen joukkoliikenteen matkoja yht. milj.	125
Matkapuhelimia 100 asukasta kohti (koko maassa)	167
Internet-käyttäjät (16–89v) osuus väestöstä, %	95

Energia- ja vesihuolto	
Sähkön myynti, GWh	6 110
Kaukolämmön myynti, GWh	6 397
Veden myynti (pääkaupunkiseutu), milj. m ³	75,8
Vedenkulutus asukasta kohti päivässä (pääkaupunkiseutu), litraa	220
Puhdistetun jäteveden määrä, milj.m ³	110

Kasvatus ja koulutus	
Lapsia varhaiskasvatuksessa sataa 1–6 -vuotiasta kohti***	73,4
Koulutusrakenne 15-vuotta täyttäneistä, %	
• korkeintaan perusasteen tutkinto	23
• keskiasteen tutkinto	33
• korkea-asteen tutkinto	44

Oppilaitokset Helsingissä	
• Yliopistoja	3
• Ammattikorkeakouluja	6
• Ammatillisia oppilaitoksia	13
• Peruskouluja ja lukioita	145

Kulttuuri ja vapaa-aika	
Kaupunginkirjasto	
• Lainoja, milj. kpl	7,2
• Lainoja asukasta kohti	14
Museoita	60
Ulkoiluteitä ja kuntoratoja, km	560
Uimahalleja	14
Sisäliikuntatiloja	814

Sosiaali- ja terveystoimi	
Kaupungin terveysasemia	21
Perusterveydenhuolto*:	
Perusterveydenhuoltokäyntejä yhteensä, milj.	
• terveysasemakäyntejä yms., milj.	7,5
• yhteensä asukasta kohti	12
Laitoshoidossa keskimäärin päivittäin potilaita	691
• ostopalvelusairaalooissa	89
Erikoissairaanhoido:	
Poliklinikkakäyntejä yhteensä, milj.	1,3
• ostopalvelupoliklinikoilla, milj.	1
Laitoshoidossa keskimäärin päivittäin potilaita	
• omissa yksiköissä	190
• yhteensä 1000 asukasta kohti	<1
Vanhusten käytössä olevat palvelutalopaikat**	3 181
• laitoshoitopaikkoja	1 016

Matkailu	
Matkustajaliikenne, milj. matkustajaa	
• Helsinki-Vantaa lentoaseman kautta	5,5
• Helsingin sataman kautta	3,7
Helsingin rautatieasema	
• kaukoliikenne yhteensä	4
Hotelleihin saapuneita matkustajia, milj.	1,2
• yöpymisiä yhteensä	1,6
• siitä ulkomaalaiset	0,6
Hotelleja	67
• huoneita	12 280
• vuodepaikkoja	23 897
Kansainvälisiä kongresseja	90
• tapahtumia	143
• osallistujia	24 665

* Terveysasemakäyntien luvut sisältää avosairaanhoidon, terveyskeskuspäivystyksen, kotihoidon ja muun avohoidon oman toiminnan käynnit sekä käyntiä korvaavat hoitopuhelut ja muut hoitoasioinnit. Kotihoidon luvut sisältävät

** Laskennallinen paikkamäärä.

*** Sisältää kunnalliset päiväkodit, perhepäivähoidon ja ostopalvelupäiväkodit



Henkilöstö

Vuonna 2021 kaupungin henkilöstön kokonaismäärä pysyi lähes samana kuin vuonna 2020. Vuoden 2021 lopussa kaupungin palveluksessa oli vakinaisessa tai määräaikaaisessa työsuhteessa yhteensä 39 255 työntekijää, mikä oli 103 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna.

Vuonna 2021 henkilöstöstä 77 prosenttia oli naisia ja 23 prosenttia miehiä. Kaikista palvelusuhteista muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä työntekijöitä oli 10 prosenttia. Henkilöstön suurin ikäryhmä oli edelleen 50–59-vuotiaat.

Vuoden 2021 loppuun mennessä kaupungin palkkakustannukset olivat 1,56 miljardia euroa, mikä oli 5,3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2020. Kaikkiin palkkoihin tuli yleiskorotus valtakunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaisesti. Osana kaupungin monivuotista palkkakehityssuunnitelmaa huomioitiin erityisesti hoitohenkilöstöä sekä monipuolisesti muita ammattiryhmiä.

Koronapandemia jatkoi sosiaali- ja terveystoimen lisääntynyttä työvoimatarvetta. Suurin työvoimapula oli varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstöstä, erityisesti ruotsinkielisestä henkilöstöstä. Henkilöstön saatavuutta työvoimapula-aloille edistettiin mm. palkkakehitysohjelman kautta ja rekrytointia kehittämällä sekä erilaisilla ammattiryhmäkohtaista saatavuutta edistävillä toimilla.

Koronapandemian pitkittyminen vaikutti koko vuoden ajan kaupungin henkilöstöön. Vuonna 2020 aloitettu Osaajapankki jatkoi toimintaansa. Sen kautta siirrettiin henkilöstöä tilapäisesti koronatilanteen mukaan sinne, missä tarvetta ilmeni. Työntekijöitä siirrettiin erityisesti epidemiologiseen yksikköön ja kuntavaalitoimitsijoiksi.

Kaupungin henkilöstö yhteensä v. 2021

Henkilöstö yhteensä	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä ilman palkkatuettuja	Muutos 2020–2021
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	11 071	3 637	14 708	-43
Kaupunkiympäristön toimiala**	3 469	177	3 646	27
Keskushallinto*	3 827	519	4 346	19
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	1 585	322	1 907	61
Sosiaali- ja terveystoimiala	11 081	3 567	14 648	39
Yhteensä	31 033	8 222	39 255	103

* Keskushallinnon lukuihin sisältyvät kaupunginkanslian, Palvelukeskus Helsingin, rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara), taloushallintopalveluliikelaitoksen (Talpa), tarkastusviraston ja Työterveys Helsingin henkilöstö.

** Kaupunkiympäristön lukuihin sisältyvät pelastuslaitoksen ja liikennelaitoksen (HKL) henkilöstö.

Helsingin kaupungin tilinpäätös 2021

Helsingin kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan kaupungin toimintamenokasvu sekä investointitaso pysyivät korkeana ja näiden seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 90 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Kaupungin tilikauden tulos oli 350 miljoonaa euroa heikentyen lähes 150 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta.

Helsingin kaupungin tilinpäätöksen 2021 mukaan kaupunki jatkoi mittavia investointeja kasvavan kaupungin tarpeisiin. Investointimenot vuonna 2021 olivat 890 miljoonaa euroa, mikä oli 27 miljoonaa euroa edellisvuoden vertailukelpoista tilannetta vähemmän. Investointimenot olivat kaikkien aikojen toiseksi korkeimmat.

Kaupunki on investoinut viime vuosina erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rakennushankkeisiin, uusien asuinalueiden esirakentamiseen sekä katujen ja liikenneväylien uudisrakentamiseen ja perusparantamiseen.

Toiminnan ja investointien rahavirta, joka on keskeinen kaupungin talouden tilannetta kuvaava tunnusluku, toteutui 90 miljoonaa euroa negatiivisena, ja tämä alijäämäisyys oli seurausta korkeasta investointitasosta. Korkeasta investointitasosta johtuen kaupungin toiminnan ja investointien rahavirran kehityssuunta on laskeva. Toiminnan ja investointien rahavirran ollessa negatiivinen menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lainaa.

Investointien tulo-rahoitusprosentti vuonna 2021 oli 88 prosenttia, kun vuonna 2020 vastaava luku oli 85 prosenttia. Se ei poikkea merkittävästi muiden suurimpien kaupunkien tasosta. Myös investointien tulo-rahoitusprosenttia tarkasteltaessa kaupungin talouden tasapainossa on laskeva trendi, koska samaan aikaan kun

investointitaso on noussut, tulo-rahoitus ei ole vastaavalla tavalla parantunut.

Kaupungin ottolainakanta oli vuoden 2021 lopulla 913 miljoonaa euroa, kun se vuoden 2020 lopussa oli 992 miljoonaa euroa.

Asuntorakentaminen Helsingissä jatkui vilkkaana myös vuonna 2021. Aloitettujen ja valmistuneiden asuntojen määrässä tavoitteet ylitettiin viime vuoden tapaan: vuoden 2021 aikana valmistui 7 105 asuntoa ja aloitettiin 7 350 asunnon rakentaminen. Helsingin Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa vuosittaiseksi tuotantotavoitteeksi on määriteltä 7 000 uuden asunnon rakentaminen. Vuodesta 2023 alkaen tavoite nousee 8 000 asuntoon.

Kaupungin tilikauden tulos oli 350 miljoonaa euroa, heikentyen lähes 150 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Useampia viime vuosia tarkastellen vuoden 2021 tulos oli jokseenkin keskimääräistä tasoa, mutta suhteutettuna toteutuneeseen investointitasoon jonkin verran aikaisempia vuosia heikompi.

Vuoden 2021 vuosikate (juoksevien menojen jälkeen käytettävissä oleva tulo-rahoitus) toteutui talousarviota parempana, sillä verotulot ylittivät talousarvion. Vuosikate oli 757 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi lähes 200 miljoonaa enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin.

Vuonna 2021 kaupungin ulkoiset toimintamenot olivat 5,0 miljardia euroa. Toimintamenot ylittivät talousarvion 219 miljoonalla eurolla ja kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 7,8 prosenttia. Vuonna 2020 vastaava kasvu oli 3,6 prosenttia. Menojen ylityksen taustalla oli pääasiassa sosiaali- ja terveystoimialalle muodostuneet koronapandemian välittömät kustannukset. Näitä kustannuksia valtio osittain kompensoi myöntämällä valtionavustuksia, joita Helsinki sai yhteensä 175 miljoonaa euroa. Kun otetaan huomioon koronakompensaatiot yhteisöverojen sekä valtionosuuksien osalta, koronan vaikutukset kaupungin talouteen tasapainottuivat vuonna 2021.

Kaupungin ulkoiset toimintatulot vuonna 2021 olivat 1,3 miljardia euroa. Toimintatulot kasvoivat edellisvuodesta ja ylittivät myös talousarvion. Tulonylityksen taustalla olivat pääasiassa sosiaali- ja terveystoimialan saamat valtionavustukset koronapandemian välittämiin ja rajaterveydysturvallisuuden kustannuksiin. Kaupungin yhteenlasketut kokonaistulot, liikelaitokset ja rahastot sisältäen, olivat vuonna 2021 yhteensä 5,8 miljardia euroa.

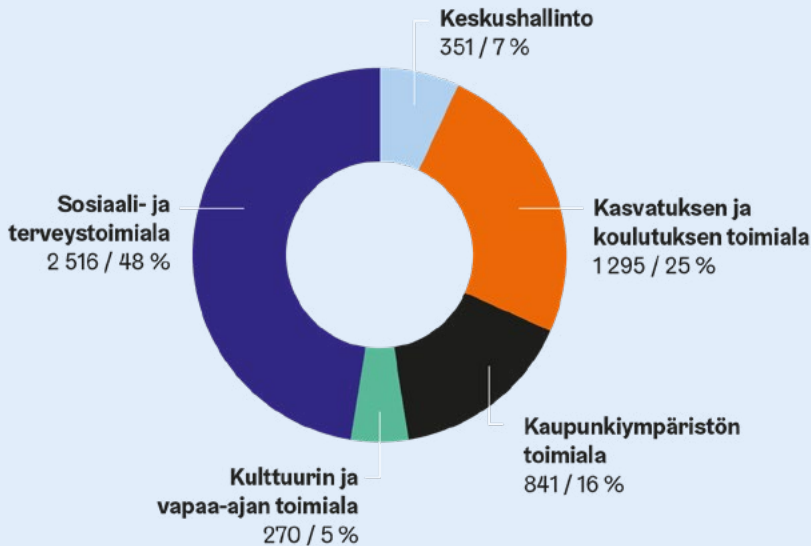
Kun otetaan huomioon koronakompensaatiot yhteisöverojen sekä valtionosuuksien osalta, koronan vaikutukset kaupungin talouteen tasapainottuivat vuonna 2021.



Toimintamenot

milj. euroa

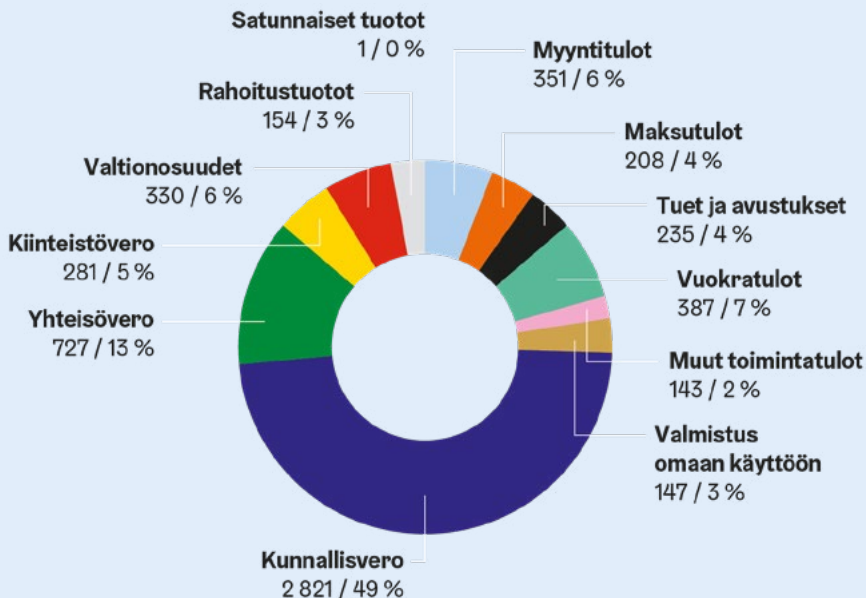
Toimintamenot yhteensä 5 272 milj. euroa
Luvut ilman liikelaitoksia, sisäisiä eriä ei ole eliminoitu.



Kokonaistulot

milj. euroa

Kokonaistulot yhteensä 5 785 milj. euroa
Luvut sisältävät liikelaitokset ja rahastot, sisäiset erät on eliminoitu.



Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2021 tulos oli noin 385 miljoonaa euroa. Tulos heikkeni vuodesta 2020 noin 220 miljoonaa euroa.

Kaupungin tytäryhteisöistä etenkin Helen Oy:n ja Helsingin kaupungin asunnot Oy:n tulokset heikkenivät vuodesta 2020. Helen Oy:n tulos vuonna 2021 oli 55 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2020 oli 122 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin tuloslaskelman mukainen ylijäämä oli 369 miljoonaa euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta 200 miljoonaa euroa.

Kaupunkikonsernin vuoden 2021 toiminnan ja investointien rahavirta oli 331 miljoonaa euroa alijäämäinen ja se oli hieman vuoden 2020 tasoa heikompi, jolloin se oli 269 miljoonaa euroa alijäämäinen. Helsingin kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli 90 miljoonaa euroa alijäämäinen, mikä oli vuoden 2020 tasoa heikompi. Vuonna 2020 Helsingin kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta oli 9 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Tytäryhteisöjen (muut kuin kuntayhtymät sekä ne, joissa kaupungin omistusosuus on yli 50 prosenttia) yhteenlaskettu investointitaso oli 671 miljoonaa euroa vuonna 2021. Investointitaso laski vuodesta 2020, jolloin se oli 908 miljoonaa

euroa. Tytäryhteisöjen investointitason mataluminen vuodesta 2020 on seurausta ennen kaikkea siitä, että asumiseen liittyvien tytäryhteisöjen investoinnit pienenivät. Helsingin kaupungin asunnot Oy:n, Helsingin Asumisoikeus Oy:n ja Kiinteistö Oy Auroranlinnan investoinnit vuonna 2021 olivat merkittävimmin edellisvuotta matalammat. Myös Stadion-säätiön investoinnit olivat merkittävästi edellisvuotta pienemmät Olympiastadion peruskorjauksen valmistuttua.

Vuonna 2021 tytäryhteisöistä suurimmat investoinnit olivat Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (300 miljoonaa euroa), Helen Oy:n (237 miljoonaa euroa) ja Helsingin Asumisoikeus Oy:n (35 miljoonaa euroa) investoinnit.

Kaupunkikonsernin lainakanta vuonna 2021 oli 5 891 miljoonaa euroa eli 8 941 euroa asukasta kohden. Tästä Helsingin kaupungin lainakannan osuus oli 913 miljoonaa euroa eli 1 386 euroa asukasta kohden. Vuonna 2020 kaupunkikonsernin lainakanta oli 5 552 miljoonaa euroa

Helsingin kaupunkikonsernin suhteellinen velkaantuneisuus on pysynyt viime vuosina jokseenkin samalla tasolla. Vuonna 2021 se oli noin 88 prosenttia.

Vuoden 2021 tilinpäätöksen tunnusluvut

Tilinpäätöksen tunnusluvut	Konserni		Kaupunki	
	2021	2020	2021	2020
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot toimintakuluista, %	60,9	59,4	27,1	25,6
Vuosikate, miljoonaa euroa	1 336	1 438	757	863
Vuosikate, % poistoista	142,0	170,4	185,3	229,7
Vuosikate, euroa / asukas	2 028	2 187	1 149	1 313
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa	-789	-563	264	512,9
Investointien tulorahoitus, %	67,0	63,7	87,9	84,6
Lainanhoitokate	3,9	4,8	8,2	9,1
Kassan riittävyys, päivää	60	66	70	85
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuusaste, %	61,6	62,1	81,8	80,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	88,3	90,3	40,3	44,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), miljoonaa euroa	6 555	6 238	6 864	6 541
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/asukas	9 948	9 485	10 419	9 945
Lainakanta 31.12., miljoonaa euroa	5 891	5 552	913	992
Lainat, euroa / asukas	8 941	8 442	1 386	1 508
Lainat ja vuokravastuut 31.12., miljoonaa euroa	6 873	6 432	1 521	1 483
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	10 432	9 780	2 309	2 256
Lainasaamiset 31.12., miljoonaa euroa	488	484	1 880	1 895
Konsernin lainasaamiset 31.12., euroa / asukas	741	736	..	..
Asukasmäärä 31.12.			658 864	657 674

Vertailuvuoden 2020 ennakkotietoon perustuva asukasmäärä on päivitetty vastaamaan lopullista asukasmäärää. Vastaava päivitys on tehty vuoden 2020 tunnuslukuihin.

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 57.

Helsingin kaupungin tuloslaskelma

milj. euroa

	1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
Toimintatuotot		
Myyntituotot	351,4	358,5
Maksutuotot	208,1	189,8
Tuet ja avustukset	235,0	53,7
Vuokratuotot	386,9	364,8
Muut toimintatuotot	143,2	180,6
	1 324,7	1 147,4
Valmistus omaan käyttöön	146,6	192,6
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 545,7	-1 453,2
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-354,0	-341,1
Muut henkilösivukulut	-62,2	-52,9
Palvelujen ostot	-2 247,3	-2 047,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-246,0	-216,3
Avustukset	-323,7	-316,6
Vuokrakulut	-224,4	-209,9
Muut toimintakulut	-23,9	-26,6
	-5 027,1	-4 664,4
TOIMINTAKATE	-3 555,8	-3 324,3
Verotulot ja valtionosuudet		
Verotulot	3 828,7	3 565,6
Valtionosuudet	330,3	479,6
	4 159,1	4 045,2
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	73,1	70,8
Muut rahoitustuotot	97,0	87,9
Korkokulut	-15,8	-15,6
Muut rahoituskulut	-0,6	-0,6
	153,8	142,6
VUOSIKATE	757,1	863,4
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-408,5	-375,9
	-408,5	-375,9
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1,0	9,3
	1,0	9,3
TILIKAUDEN TULOS	349,6	496,7
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	3,7	-2,1
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		2,2
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	3,4	1,8
	7,1	1,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ (-)	356,7	498,6

Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

milj. euroa

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		-
Vuosikate	757,1	863,4
Satunnaiset erät	1,0	9,3
Tulorahoituksen korjauserät	-114,6	-143,6
	643,4	729,1
Investointien rahavirta		-
Investointimenot	-889,6	-1 046,6
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28,6	25,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127,7	283,0
	-733,2	-737,9
TOIMINNAN JA INVESTOITTIEN RAHAVIRTA	-89,8	-8,8
Rahoituksen rahavirta		-
Antolainauksen muutokset		-
Antolainasaamisten lisäys	-92,1	-32,1
Antolainasaamisten vähennys	106,6	87,8
	14,5	55,7
Lainakannan muutokset		-
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	60,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-78,9	-81,5
	-78,9	-21,5
Oman pääoman muutokset	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset		-
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10,9	7,0
Vaihto-omaisuuden muutos	17,9	-28,3
Saamisten muutos	11,2	6,2
Korottomien velkojen muutos	-36,3	197,9
	-18,0	182,8
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-82,5	216,9
RAHAVAROJEN MUUTOS	-172,3	208,1
Rahavarojen muutos	0,0	0,0
Rahavarat 31.12.	1 147,9	1 320,2
Rahavarat 1.1.	1 320,2	1 112,0
	-172,3	208,1

Helsingin kaupungin tase

milj. euroa

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	33,7	19,8
Muut pitkävaikutteiset menot	102,9	94,8
Ennakkomaksut	2,2	6,0
	138,7	120,6
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 561,0	3 463,9
Rakennukset	1 889,2	1 884,7
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 804,2	1 721,6
Koneet ja kalusto	446,1	451,9
Muut aineelliset hyödykkeet	13,2	12,9
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	741,8	525,0
	8 455,5	8 060,0
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 261,4	3 250,8
Muut lainasaamiset	1 880,2	1 894,7
Muut saamiset	0,5	0,5
	5 142,2	5 146,0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	75,9	98,8
Lahjoitusvarojen varat	5,5	5,5
Muut toimeksiantojen varat	694,5	663,6
	775,9	767,8
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	14,7	33,2
Keskeneräiset tuotteet	17,2	16,6
Muu vaihto-omaisuus	0,1	0,1
	32,0	49,9
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0,2	0,0
Muut saamiset	23,9	19,2
	24,1	19,2
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	87,1	83,3
Lainasaamiset	0,3	0,3
Muut saamiset	133,6	196,6
Siirtosaamiset	124,8	81,6
	345,7	361,9
Saamiset yhteensä	369,8	381,1
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	545,4	695,1
Joukkovelkakirjalainasaamiset	20,0	20,0
	565,4	715,1
Rahat ja pankkisaamiset	582,5	605,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 062,0	15 845,7

VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
Oma pääoma		-
Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Arvonkorotusrahasto	1 791,4	1 794,5
Muut omat rahastot	695,7	666,2
Muu oma pääoma	729,0	729,0
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä (-)	6 507,8	6 042,1
Tilikauden ylijäämä/alijäämä (-)	356,7	498,6
	13 052,9	12 702,9
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		-
Poistoero	62,3	66,0
Vapaaehtoiset varaukset	5,2	5,2
	67,5	71,2
PAKOLLISET VARAUKSET		-
Eläkevaraukset	47,1	59,1
	47,1	59,1
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		-
Valtion toimeksiannot	75,9	98,8
Lahjoitusrahastojen pääomat	5,5	5,5
Muut toimeksiantojen pääomat	578,5	558,6
	660,0	662,8
VIERAS PÄÄOMA		-
Pitkäaikainen		-
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	828,7	905,7
Lainat muilta luotonantajilta	7,4	7,4
Saadut ennakot	4,7	4,7
Ostovelat	1,2	1,3
Liittymismaksut ja muut velat	4,7	5,4
	846,8	924,5
Lyhytaikainen		-
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	76,9	78,9
Saadut ennakot	18,0	27,2
Ostovelat	299,9	313,3
Liittymismaksut ja muut velat	646,8	642,3
Siirtovelat	346,1	363,4
	1 387,6	1 425,2
Vieras pääoma yhteensä	2 234,5	2 349,7
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 062,0	15 845,7

Konsernituloslaskelma

milj. euroa

	1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
Toimintatuotot	4 363,3	3 803,5
Toimintakulut	-7 164,6	-6 402,1
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	20,8	32,7
Toimintakate	-2 780,5	-2 565,9
Verotulot	3 820,0	3 565,6
Valtionosuudet	331,0	480,1
Rahoitustuotot ja -kulut	0,0	0,0
Korkotuotot	17,1	13,3
Muut rahoitustuotot	15,2	10,2
Korkokulut	-59,1	-57,5
Muut rahoituskulut	-8,0	-7,3
	-34,7	-41,3
Vuosikate	1 335,9	1 438,4
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-940,5	-843,9
Omistuksen eliminointierot	-12,1	0,7
Arvonalentumiset	-0,0	-0,1
	-952,6	-843,3
Satunnaiset erät	2,1	10,3
Tilikauden tulos	385,4	605,5
Tilinpäätössiirrot	2,8	1,0
Tilikauden verot	-12,1	-12,1
Laskennalliset verot	-8,1	-28,7
Vähemmistöosuudet	1,3	3,3
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	369,3	568,9
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	60,9	59,4
Vuosikate/ poistot, %	142	170,4
Vuosikate, euroa/ asukas	2 028	2 190
Asukasmäärä	658 864	656 920

Konsernirahoituslaskelma

milj. euroa

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 335,9	1 438,4
Satunnaiset erät	2,1	10,3
Tilikauden verot	-12,1	-12,1
Tulorahoituksen korjauserät	-72,3	-94,9
	1 253,5	1 341,8
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 106,8	-2 274,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	113,5	16,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	408,5	646,7
	-1 584,8	-1 610,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	-331,3	-268,8
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-24,8	-21,4
Antolainasaamisten vähennys	21,1	11,2
	-3,7	-10,2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	640,4	652,9
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-300,0	-254,4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1,7	-17,7
	338,7	380,9
Oman pääoman muutokset	0,6	3,3
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-11,3	-18,3
Vaihto-omaisuuden muutos	14,6	-39,5
Saamisten muutos	-137,0	3,4
Korottomien velkojen muutos	79,2	82,6
	-54,6	28,2
Rahoituksen rahavirta	281,0	402,1
Rahavarojen muutos	-50,2	133,3
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 578,4	1 628,6
Rahavarat 1.1.	1 628,6	1 495,3
	-50,2	133,3
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, miljoonaa euroa	-789,3	-495,3
Investointien tulorahoitus, %	67	63,7
Lainanhoitokate	3,9	4,8
Kassan riittävyys (pv)	60	66

Konsernitase

milj. euroa

VASTAAVAA	31.12.2021	31.12.2020
Pysyvät vastaavat		-
Aineettomat hyödykkeet		-
Aineettomat oikeudet	31,1	28,3
Muut pitkävaikutteiset menot	207,4	213,0
Ennakkomaksut	5,6	8,2
	244,1	249,4
Aineelliset hyödykkeet		-
Maa- ja vesialueet	3 648,5	3 549,8
Rakennukset	6 917,3	6 625,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 945,6	2 784,1
Koneet ja kalusto	1 290,4	1 343,7
Muut aineelliset hyödykkeet	26,0	24,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 211,6	2 051,6
	17 039,5	16 379,2
Sijoitukset		-
Osakkuusyhteisöosuudet	383,4	312,3
Muut osakkeet ja osuudet	487,4	487,1
Muut lainasaamiset	488,0	484,2
Muut saamiset	2,9	2,9
	1 361,7	1 286,6
Toimeksiantojen varat	667,9	659,5
Vaihtuvat vastaavat		-
Vaihto-omaisuus	130,5	145,1
Saamiset		-
Pitkäaikaiset saamiset	119,3	107,0
Lyhytaikaiset saamiset	626,2	501,5
	745,5	608,5
Rahoitusarvopaperit	624,2	772,8
Rahat ja pankkisaamiset	954,2	855,8
VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 767,5	20 956,9

VASTATTAVAA	31.12.2021	31.12.2020
Oma pääoma		-
Peruspääoma	2 972,4	2 972,4
Säätiöiden peruspääomat	7,0	7,0
Arvonkorotusrahasto	1 792,6	1 795,8
Muut omat rahastot	1 163,8	1 085,5
Muu oma pääoma	734,1	734,1
Edellisten tilikausien ylijäämä / alijäämä (-)	6 185,4	5 668,9
Tilikauden ylijäämä / alijäämä (-)	369,3	568,9
-	13 224,6	12 832,7
Vähemmistöosuudet	177,8	171,4
-		-
PAKOLLISET VARAUKSET		-
Eläkevaraukset	47,7	59,8
Muut pakolliset varaukset	36,2	34,8
-	83,9	94,6
Toimeksiantojen pääomat	680,4	683,3
Vieras pääoma		-
Pitkäaikainen		-
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	5 575,2	5 234,9
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	144,6	148,9
-	5 719,8	5 383,8
Lyhytaikainen		-
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	315,6	317,2
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 565,3	1 473,9
-	1 881,0	1 791,1
Vieras pääoma yhteensä	7 600,8	7 174,9
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	21 767,5	20 956,9

Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \times \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \times \text{vuosikate} / (\text{poistot} + \text{arvonalentumiset})$

Vuosikate euroa/asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Investointien tulorahoitus, prosenttia

= $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (päivää)

= $365 \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Omavaraisuusaste, prosenttia

= $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{taseen vastattavien loppusumma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, prosenttia

= $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / (\text{toimintatuotot} + \text{verotuotot} + \text{valtionosuudet})$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) / Asukasmäärä 31.12.

Lainakanta 31.12. (miljoonaa euroa)

= vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainat euroa/asukas

= $\text{Lainakanta } 31.12. / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat}) + \text{vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas

= $\text{Lainat ja vuokravastuut} / \text{asukasmäärä } 31.12.$

Lainasaamiset 31.12.

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Helsingin kaupungin vuosikertomus 2021

Julkaisija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia

Valokuvat

Kansi: Pyy-Pekka Kantonen

s. 5: Jetro Stavén

s. 6: Ketter Michelle

s. 8, 10, 12, 28: Sakari Röyskö

s. 14: Pertti Nisonen ja Helsingin kaupungin aineistopankki

s. 17: Elisa Seppänen

s. 18: Pertti Nisonen ja Matti Pyykkö

s. 21: Raine Huvila

s. 22, 26, 33, 35, 37: Pertti Nisonen

s. 25: Jussi Hellstén

s. 38: Heidi Strömberg

s. 42: Jussi Hellstén

s. 45: Paavo Jantunen

Taitto

KMG Turku Oy

Paino

Next Print Oy

Helsingin kaupungin vuosikertomus 2021

Helsingin kaupungin keskushallinnon julkaisu
2022:9

ISBN 978-952-386-067-4 (nidottu)

ISBN 978-952-386-068-1 (pdf)

ISSN-L 2242-4504

ISSN 2242-4504 (painettu julkaisu)

ISSN 2323-8135 (verkkojulkaisu)



The Helsinki logo consists of the word "Helsinki" in a white, sans-serif font, enclosed within a white speech bubble shape. The background of the entire page is split diagonally from the bottom-left to the top-right, with a blue upper-left section and a light green lower-right section.

Helsinki

**Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia**

**Pohjoisesplanadi 11-13
00170 Helsinki
PL 1
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihde 09 3101641**

**www.hel.fi
www.hel.fi/vuosikertomus**